

Številka: 2020/01815-NR

Datum: 18. maj 2020

Zapisnik 4. seje UO sekcije za promet pri OZS

Seja je potekala dne 13. maja 2020 med 9. in 10.30. uro v sejni sobi št. 105/I Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije (Celovška 71, Ljubljana).

Prisotni: Peter Pišek, Franc Seršen, Peter Mirt, Bogdan Semenič, Branko Cipot, Dean Žunič, Gašper Rudl, Franc Selič, Miran Krušič, Stanislav Čepon;

Opravičeno odsoten: Srečo Vidic;

Ostali prisotni: Slavko Šega (član kolegija predsednika OZS), Natalija Repanšek (sekretarka Sekcije za promet)

Od 10. ure dalje: Jernej Vrtovec (minister MZI), Aleš Mihelič (državni sekretar MZI), Monika Pintar-Mesarič (v.d. direktorja Direktorata za kopenski promet MZI), Branko Meh (predsednik OZS), Danijel Lamperger (direktor OZS),

Tema razgovora: aktualna problematika sektorja cestnih prevoznikov.

Tč	Razpravljavec	Vsebina
Add 1	Branko Meh	V uvodnem pozdravu je predsednik OZS opozoril na izredno težko situacijo vseh obrtnikov in podjetnikov zaradi posledic epidemije. S strani države pričakuje ukrepe, ki bodo v najkrajšem možnem času učinkovito pomagali drobnemu gospodarstvu. Likvidnostne težave podjetnikov naraščajo, saj je izvajanje nekaterih dejavnosti celo prepovedano izvajati, medtem ko je potrebno redno plačevati tekoče stroške vključno z dajatvami. Sredstev ni, banke pa ne dajejo kreditov. Poudaril je tudi vlogo in pomen čim prejšnje izgradnje tretje razvojne osi.
	Peter Pišek	Pozdravil je vse prisotne in na kratko predstavil sekcijo za promet pri OZS. Prvič v celotni zgodovini se bo sestanku UO sekcije pridružil sam minister MZI, državni sekretar MZI in direktorica direktorata za kopenski promet. To je velik napredek sekcije pri komuniciranju z državnimi organi in kaže na dobro sodelovanje sekcije in ministrstva. Na tem sestanku želimo neposredno predstaviti visokim predstavnikom ministrstva težak položaj, v katerem so se znašli cestni prevozniki. Transport in logistika sta pomemben faktor gospodarstva, kajti brez teh dveh dejavnosti si ne moremo predstavljati življenja. Potrebno je sprejeti ukrepe, s katerimi bomo lahko zaščitili slovenskega prevoznika, da bo lahko uspešno opravljal svojo dejavnost in prispeval k blaginji naše države. Opozoril je na pomembno geostrateško točko naše države. Našo državo tranzitira več kot 80 % tujih vozil, vendar tega ne znamo zadostno izkoristiti. Ministru se je zahvalil za imenovanje delovne skupine za koordinacijo aktivnosti sektorja prevoznitva na območju RS, ki je v teh izrednih razmerah odigrala pomembno vlogo pri reševanju težav prevoznikov. Glede na izredne razmere, ki jih je povzročila epidemija sektorju cestnega prevoznitva smo pričakovali hitrejše in učinkovitejše ukrepe za pomoč

		<p>sektorju. Nujno potrebni so likvidnostni krediti in državna pomoč za izplačilo regresa zaposlenim v sektorju. Opozoril je na naslednje bilančno stanje poslovanja prevoznih podjetij. Slabi bilančni izkazi bodo posledica izrednih razmer zaradi epidemije in zato ne smejo imeti vpliva pri odločanju v postopkih finančnih vzpodbud ali kreditov. Poudaril je, da je potrebno v sistem podeljenih koncesij javnega potniškega prometa vključiti večje število manjših prevoznikov. S strani države prevozni sektor pričakuje 10 mio EUR, 3 mio EUR je bilo že namenjenih za izvajanje GJS IJPP. Preostalih 7 mio EUR pričakuje sektor za pomoč ostalim vrstam prevozov: turistični prevozi, izvajanje posebnih linijskih prevozov in sektorju prevoza blaga. Sekcija prosi za takojšen sestanek s SID banko in MZI glede dodelitve likvidnostnih in investicijskih brezobrestnih kreditov za sektor cestnega transporta, z državnim poroštvom. Čim prej je potrebno sprovesti ukrepe »de-minimis« z dodelitvijo nepovratnih sredstev. Opomnil je na zadnji sestanek pri državnem sekretarju, kjer so predstavniki prevoznikov izpostavili nujne ukrepe, ki jih pričakuje prevozni sektor, da bodo rešeni v naslednji dveh letih. Nekateri od podanih predlogov ministrstvu so stari tudi 10 let in se še niso premaknili iz mrtve točke (sprememba zakonodaje, ukrepi za boj proti nelojalni konkurenci, izobraževanje voznikov, umeščanje objektov v prostor, finančni ukrepi za pomoč domačemu prevozniku zaradi ukinitve rabatov pri plačilu cestnine in zaradi uvedbe pribitka za drugi tir, ureditev lokalnega prometa, ugodna cena goriva za sektor cestnega prevoznika...).</p> <p>V okviru sekcije so bili oblikovani predlogi za reševanje posledic epidemije, ki so jih utrpeli prevozniki. V PKP#1 in PKP#2 niso bili uslišani predlogi sekcije, zato v tem delu pričakuje pomoč in podporo resornega ministrstva. V sektorju cestnih prevozov so najbolj prizadeti prevozniki, ki opravljajo občasne prevoze potnikov oz. turistične prevoze. Kot predsednik bo zahteval enakopravno obravnavo vseh segmentov prevozov, z upoštevanjem določenih specifik (specialni prevozi, turistični prevozi,..). Zato je potrebno iskati ukrepe, ki bodo zadeli vse prevoznike in ne le določeno skupino. Obdobje korona virusa pomeni obdobje izrednih razmer, kar pomeni, da je potrebno sprejemati tudi izredne odločitve. Zahteva, da so finančni ukrepi za cestni transport razdeljeni pravično celotnemu sektorju in naj ne gre za politično oblikovane ukrepe katerih največje koristi bo imela železnica. Prevozniki tega ne bodo dopustili.</p>
	<p>Jernej Vrtovec minister MZI</p>	<p>Epidemija je močno prizadela vse segmente gospodarstva. Zavedajo se tudi, da je potrebno posebno skrb nameniti investicijam, ki zaradi multiplikativnega učinka ne smejo zamreti. Že s prvim dnevom vodenja se je aktivno vključil v reševanje problematike dolgih čakalnih dob na mejnih prehodih, še posebej na MP Gruškovje. Poudaril je, da je ostali del politike izredno nenaklonjen cestnemu transportu, zato nas vse skupaj čaka težko delo in pogajanja. Glede pribitka za drugi tir pri plačilu cestnine bi bilo pravično, da bi se del sredstev namenil neposredno cestnim prevoznikom. Izpostavil je neizkoriščene logistične potencialne tranzita. V zvezi s tem bi morali strmeti k razvoju zalednih logističnih centrov, še posebej če želimo izkoristiti potencial drugega tira in Luke Koper.</p> <p>Ministrstvo je predlagalo rešitve za pomoč sektorju cestnih prevoznikov v PKP1# in PKP2#, ki pa jih ostala politika ni podprla. Zato računajo na PKP3#. Pojasnil je, da je MZI pripravilo nabor finančnih ukrepov za pomoč</p>

		<p>prevoznikom, vendar žal ministrstvo nima sredstev za te namene. Zato bo nujna podpora ministrstva za finance in ministrstva za gospodarstvo.</p> <p>Pojasnil je nujni ukrep ukinitve rabatov pri plačilu cestnine, ki je posledica že dveh opominov EK. Pričakuje tudi, da bo politika razumela potrebo po ugodnejši trošarinski politiki za nakup goriva.</p> <p>Z ministrstvom za okolje in prostor pripravljajo interventni zakon, v katerega bodo vključili evropske smernice, ki zajemajo ukrepe za zaščito domačega gospodarstva oz. domačih podjetij.</p>
	<p>Aleš Mihelič Državni sekretar MZI</p>	<p>Na kratko je predstavil aktualne aktivnosti, ki so bile dorečene skupaj z obema asociacijama prevoznikov. Likvidnostni ukrepi bi morali biti zaključeni v sredini meseca junija. Aktivno potekajo tudi razgovori s SID banko, s katero skušajo poiskati rešitve za različne potrebe znotraj sektorja cestnih prevoznikov, saj so bili posamezni segmenti prevozov zaradi epidemije različno prizadeti. Izpostavil je potrebno skrb, ki jo je potrebno nameniti za reševanje turističnih prevozov. Trenutno je največja težava v iskanju finančnih sredstev za povratna in nepovratna sredstva. S podporo ministrstva za finance bi lahko prve konkretnejše ukrepe napovedali v roku 3 tednov. Iščejo se tudi rešitve za ukrepe po času epidemije. Podal je tudi informacijo, da je ministrstvo zahtevalo večjo odzivnost od Eko Sklada RS pri reševanju vlog za sofinanciranje ekonomičnejših pnevmatik.</p>
	<p>Monika Pintar Mesarič Direktorat za kopenski promet</p>	<p>V sklopu ukrepov SID banke bodo še danes pregledali dve shemi: prva se nanaša na proti-krizni zakon (2 mio EUR). V okviru te sheme se lahko podjetja prijavljajo že danes. V zvezi s tem potekajo že razgovori z bankami, s katerimi je potrebno doreči način izdajanja pomoči. Glede na to, da gre za »de minimis« obliko finančnih vzpodbud, bo potrebno sešteti vse ukrepe državne pomoči, ki jih je prejelo posamezno podjetje. Država je v tem trenutku v zvezi s to shemo storila vse, sedaj so na potezi banke.</p> <p>Drugi ukrep se nanaša na oblikovanje posebnega sklada SID Banke, ki bo namenjen le sektorju cestnih prevoznikom. V ta sklad bo banka financirala 60-70% svojih sredstev, 25 % bi morala vložiti država, razliko pa bi moralo zagotoviti resorno ministrstvo. Ker gre za pomembno gospodarsko panogo, bi zaprosili za pomoč tudi ministrstvo za gospodarstvo. Sredstva iz te sheme ne bodo namenjena za nakup vozil, temveč za kritje tekočih stroškov podjetij. MZI bo storilo vse, da bo celotni postopek možne izvedbe sheme maksimalno pospešilo.</p> <p>Tretja vrsta pomoči so nepovratna sredstva – subvencije v sklopu »de minimis ukrepov« namenjenih npr. za izplačilo plač in regresa zaposlenim., resorno ministrstvo mora prijaviti shemo z vsemi ključnimi elementi na MF. Upoštevati bo potrebno zahtevne administrativne postopke EU.</p>
<p>V nadaljevanju so prisotni visoke predstavnike ministrstva seznanili s problematiko cestnih prevoznikov, ki je bila že pred časom predstavljena MZI, vendar do sedaj še ni bila rešena:</p>		
	<p>Franc Seršen</p>	<p>Resorni ministri so v preteklosti obljubljali vrsto finančnih spodbud za sektor cestnih prevoznikov, tudi iz naslova podražitve cestnine. Do danes sektor ni prejel nič, z izjemo 200.000 Eur za sofinanciranje ekonomičnejših pnevmatik. Višina sofinanciranja po posamezni pnevmatiki (35 EUR) je absolutno prenizka, administrativno prezahtevna pa je tudi oddaja vloge. Prevozniki plačujejo</p>

		pribitek za izgradnjo drugega tira (15 mio EUR) in sedaj se ukinjajo še rabati za plačilo cestnine, obljubljenih finančnih vzpodbud pa ni.
	Natalija Repanšek	Izpostavila je sektor prevozov v gradbeništvu, kjer ostaja nerešena problematika delovnega časa voznikov. Voznike v tej dejavnosti ne moremo enačiti z ostalimi mobilnimi delavci, saj so izrazito vezani na sezono prevozov (letni čas) in vremenske razmere. Sekcija je MZI že večkrat pozvala, da se pristopi k spremembam zakona o delovnem času mobilnih delavcev.
	Bogdan Semenič	Med podjetniki obstaja večji interes za izgradnjo malih logističnih centrov, intermodalnih logističnih centrov, varovanih in varnih parkirišč vendar je tu nujno potrebna državna pomoč in aktivnosti pristojnih ministrstev. Opozoril je na še vedno nerešeno vprašanje možnosti subvencioniranja vozil s pogonom na plin ali dvogorivni sistem. Naše resorno ministrstvo je za ta namen namenilo 2 mio EUR, vendar razpisa še do danes ni. Kot primer dobre prakse je izpostavil Nemčijo, ki je sprejela ukrep brezplačne uporabe cestninskih cest za tovorna vozila do leta 2023. Italija je za zaradi posledic epidemije celo znižala cestnine.
	Gašper Rudl	Opozoril je na vse številčnejše odpiranje prevoznih podjetij v RS, ki so pretežno v tuji lasti. Dogaja se, da je tudi po več deset podjetij registriranih na enem naslovu. Splošno velja, da ti prevozniki ne spoštujejo naših predpisov in na trgu storitev izkrivljajo pošteno konkurenco. Nadzor nad tovrstnimi podjetji je izredno neučinkovit, saj gre za »poštne nabiralnike«, kjer odgovorni niso dosegljivi. Nadzorni organi pa redno nadzorujejo »domače« prevoznike, ki so vedno dosegljivi. Izpostavil je nezadovoljivo obvezno izobraževanje voznikov, ki bi ga bilo potrebno nujno »prevetrirati«. Vzpostaviti bi bilo potrebno možnost izobraževanja voznikov v prevoznih podjetjih kot posebno obliko vajeništva.
	Slavko Šega	Poudaril je, da bi morale biti investicije bolj motivirane s strani države. Evropa je podala zahtevo po varovanih in varnih parkiriščih in to bi morala biti prioriteta tudi pri nas. Nujno potreben bi bil tudi sprejem razbremenitve plač ter ureditev trga cestnega prevoznitva.
	Franc Selič	Predstavil je problematiko MP Vinica, ki ga prevozniki ne morejo koristiti za izhod iz RS. Država bi morala pravičnejše urediti tudi zastopanje interesov podjetnikov z obvezno članarino, kajti težave določenega sektorja rešuje le peščica ljudi, sadove njihovega truda in dela pa uživa celotna branža, ne glede na to ali je član ali ne.
	Dean Žunič	Opozoril je na večkratne izpade elektronskega luškega kontejnerskega sistema in posledično tudi elektronskega sistema za najavo vozil-VBS, ki prevoznikom povzroča dodatne stroške. Neustrezno je za tovorna vozila urejen tudi vhod v Luko Koper, za voznike ki želijo pridobiti letno dovolilnico pa se zahteva celo potrdilo o nekaznovanosti, čeprav prevoznik nosi vso odgovornost za njegovega delavca. V slednjem primeru gre za nepotrebno administrativno oviro.
	Miran Krušič	V tem trenutku sektor nujno potrebuje ugodne likvidnostne oz. premostitvene kredite.

	Stane Čepon	Predstavil je problematiko odvoza pokvarjenih in poškodovanih vozil iz AC in HC. Na to problematiko sekcija opozarja že vrsto let, vendar se še danes dogajajo »nasilni« odvozi, izvajalec storitve pa izda nerazumno visok račun. V primeru nesreče izvajalec storitve odvoza vozil zavlačuje pri opravljanju storitve ter na kraj dogodka pripelje vso razpoložljivo opremo, tudi če je ne potrebuje. Vse to zaračuna prevozniku. Zato bi tovrstne zlorabe DARS moral preprečiti. Predlaga, da bi prevoznik odvoz vozila plačal neposredno DARSu, ta pa naj uredi plačilo naprej izvajalcu.
	Branko Cipot	Opozoril je na težak položaj najemjemalcev poslovnih prostorov, ki zaradi posledic epidemije niso sposobni plačevati najemnine.
	Peter Mirt	V tem težkem obdobju koronavirusa so prevozi potnikov v najtežjem položaju. Izpostavil je občasne oz. turistične prevoze, ki so jih prevozniki opravljali na širšem evropskem trgu. Pretežni del potnikov, ki so jih prevažali so prihajali iz Azije in drugih kontinentov. Glede na trenutno stanje, z lahkoto ugotovimo, da se tovrstni prevozi še kar nekaj časa ne bodo izvajali. Avtobusi in ostala vozila za izvajanje storitev v tej branži so obstala že mesec ali dva pred tem, ko smo pri nas občutili prve negativne vplive razglašene epidemije koronavirusa. Glede na stanje, ni pričakovati, da se bodo do konca leta sploh aktivirali. Posebno skrb je potrebno nameniti tudi reševanju prevoznikov, ki opravljajo posebne linijske prevoze (prevozi šolskih otrok ali delavcev na delo). Te prevoze financirajo občine, zato je potrebno iskati rešitve, ki bodo enotne za vse občine in sicer v smeri, kot se je reševala GJS na nivoju države. Ne glede na vrsto prevozov potnikov, pa si prevozniki želijo najti skupni jezik z NIJZ, da bi ta objavil življenjsko sprejemljive pogoje za izvajanje storitev. Sam je bil član delovne medresorske skupine, ki je reševala problematiko zastojev tovornih vozil in avtobusov na mejnih prehodih. Glede na to, da določene naloge, ki so bile že začete še niso zaključene, bi bilo smotrno nadaljevati z delom tudi pod okriljem nove vlade.
	Danijel Lamperger	Poudaril je, da na področju zagotavljanja likvidnosti podjetij na nivoju države še ni bilo sprejetih ustreznih ukrepov, saj je evidentno, da komercialne banke preko različnih shem financiranja do sedaj niso nudile potrebnih likvidnostnih kreditov.
Zaradi omejenega časovnega okvirja, ki je bil predviden za sejo, se bodo ostale točke dnevnega reda obravnavale na naslednji seji.		

Zapisa: Natalija Repanšek

Predsednik sekcije za promet: Peter Pišek